

The EXPLAINER

1 Bakit magkaiba ang presyo ng sariwa at tuyong palay?

Bakit nga ba nagkakaiba ang presyo ng palay? Papaano ba malalaman kung magkano dapat ang presyo ng palay? Bakit magkaiba ang presyo ng tuyong at sariwang palay? Ating bibigyan ng paliwanag ang mga tanong na iyan. Para maunawaan ang usapin ukol sa presyo ng palay, mahalagang malaman muna natin ang kaibahan ng tuyong at sariwang palay.

TUYONG PALAY

Ang tuyong palay ay mas mababa ang moisture content kaysa sa sariwang palay. Bilang pamantayan, ang tuyong palay ay may 14 % moisture content level. Ito ay angkop sa paggiling upang maging bigas at maiimbak ng pangmatagalan ang palay.

Ang tuyong palay ay dumaaan sa proseso ng pagbibilad na kadalasan ay ginagawa sa ilalim ng araw para menos gastos. Minsan, lalo na sa panahon ng tag-ulan, gumagamit din ng makinarya o mechanical dryer. Ang mga gastusin sa pagpapatuyo ng palay ang siyang nagpapataas ng halaga ng tuyong palay.

Bakit mahalaga na angkop ang moisture content?

- Kapag tama ang moisture content ay maiiwasan ang pagkakaroon ng amag o panginitim at ang pagkasira ng kalidad ng mga butil.
- Mababawasan din ang pagkadurog ng mga butil sa panahon ng paggiling upang maging bigas.

SARIWANG PALAY

Ang sariwang palay ay ang bagong aning palay matapos dumaaan sa paggi-giik. Ang sariwang palay ay mas mataas na % moisture content kumpara sa tuyong palay. Pagkaani, ang sariwang palay ay karaniwang mayroong 20-25% moisture content. May mga pagkakataon na ang moisture content level ay mas mataas pa sa 25% partikular sa mga palay na dumapa ang tangkay (halimbawa, dulot ng malakas na hangin sa tuwing may bagyo) at nababad sa tubig.

Mahalagang mapatuyo ang palay sa loob ng 24 oras matapos anihin upang mapanatili ang magandang kalidad nito. Kapag ang sariwang palay ay hindi agad napatuyo at nagtagal sa sako, mas tataas ang moisture content nito. Ibig sabihin ay mas bababa din ang kalidad nito. Ang suma-total ay mas mababang presyo ng palay.

Dahil dito, mas pinipili ng mga magsasaka na magbenta ng sariwang palay kahit na mas mababa ang presyo nito kaysa tuyong palay upang maiwasan ang sobrang pagkalugi, lalo nasa panahon ng tag-ulan.